CENA EGZEMPLARZA 10 GR

Prenumerata miesięczna wraz z odnoszeniem do domu 2·50

KRAKOWSKI

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Sławkowska 12/III Telefon Nr. 164-20.

Cena egzemplarza zagranicą zł 0·20 — Konto P. K. O. 408.727.

KURIER WIECZORNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 283 Kraków, poniedziałek dnia 17 października 1938 r. Rok II

Przemówienie wicepremiera Kwiatkowskiego w Katowicach

Katowice Pat. Pan wicepremier inż. Eugeniusz Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie, w którym wywodził m. in.:

Ugruntowanie chrześcijańskiej kultury

Gdziekolwiek w Polsce obrócimy nasz wzrok, wszędzie napotykamy na poważne dzieła, które żywioł polski muszą ponownie uczynić panem sytuacji we własnym domu.

A wreszcie czyż prymitywny obiektywizm nie nakazuje wyznać, iż w polityce zewnętrznej byliśmy przejęci najwyższym umiarem i rozwagą, duchem pokoju i duchem honoru? Celem naszym — jest ugruntowanie zachodniej cywilizacji i rozwój własnej polskiej i chrześcijańskiej kultury na ziemiach polskich. Jesteśmy świadomi, że cele te mogą być realizowane tylko w okresie długotrwałego pokoju. Tym niemniej nie zapominamy ani na chwilę w jakim to świecie żyjemy współcześnie. To też daremny trud, jeżeli ktokolwiek spekuluje na naszą naiwność, czy bojaźń, dyktującą odsuwanie dojrzałych konfliktów na później. Usiłuje my rozstrzygnąć je we właściwej chwili. Całe społeczeństwo polskie, solidarnie i zwarte — stoi przy Marszałku Śmigłym, gdy jako Wódz Naczelny prowadzi naprzód karne i mocne i z każdym miesiącem coraz mocniejsze szeregi naszej narodowej armii. Polska wie, że może zawsze liczyć na swego wodza, a Naczelny Wódz wie, że w chwilach napięcia maszeruje równym krokiem z armią cały — całą duszą — oddany mu naród.

Musimy uczynić Polskę zespołem tak odpornym i twardym, cennym i niezawodnym w sojuszu i przyjaźni i tak w walce z nieprzyjacielem, na tyle samodzielnym gospodarczo i finansowo, by każda burza dziejowa rozbiła się u podnóża naszych granic państwowych, by honor Polski nie był nigdy lekceważony i deptany, by naszych spraw nie próbowano nigdy rozstrzygać bez nas, by naszych rodaków, zamieszkałych za granicą nie odważono się bezkarnie krzywdzić i poniewierać. Do dwóch haseł z roku 1918 móc żyć i móc walczyć, dodajemy dwa dalsze hasła: rozbudować potęgę Polski jako mocarstwa i pilnować honoru Polski nie tylko u nas w domu, ale i wszędzie tam gdzie mieszkają Polacy. Władza, znaczenie i wartości materialne przesuwać się już poczęły do rąk narodów „dynamicznych, świadomych swych celów, zdecydowanych na to, by nie panoszyła się w nim buta jednostek mafii możnowładczych, by interesy publiczne nie szarpały jednostki i koterie polityczne, ale przeciwnie zdecydowanych na to, by cele personalne i malostkowe nie rozbijały zwartych dążeń narodowych.

Dążymy do karnej i demokracji

Nie jestem człowiekiem nowym i nieznanym w Polsce, więc nie potrzebuję podkreślać, że nie będę zachęcał Polski nigdy ani do totalizmu, ani do naśladowania faszyzmu, ale wyznaję, że patrzę z szacunkiem na naród włoski, gdy wobec zatrzaśnięcia drzwi we wszystkich krajach przed napływem emigrantów z przeludnionej, podobnie jak Polska Italii, tylko w imię tego, że Włoch nie daje się wynaradawiać, na rozkaz Mussoliniego drzwi te przemocą otworzył uzbrojony żołnierz włoski. Prawa do sprawiedliwości międzynarodowej ma tylko naród silny, zwarty i politycznie zorganizowany.

Dążymy do rządnej i karnej demokracji. Przeciwstawiamy się zaś demokracji masońsko-liberalnej. Z tą samą mocą musimy się przeciwstawić międzynarodówce komunistycznej, opanowanej przez zwyrodniałe jednostki, podporządkowujące interesy narodów ciemnych celom mafii.

Kierunkowa naszego pochodu powinna iść ku demokracji zorganizowanej, służącej rzetelnie idei państwowej i idei narodowej, pragnące realizować wielkie ogólnopaństwowe cele. Podstawą jej działań winna być Konstytucja polska, która funduje silną władzę wykonawczą, która daje Prezydentowi Rzeczypospolitej prerogatywy. Stan faktyczny — stokrotnie usprawiedliwił też specjalne w państwie stanowisko dla Naczelnego Wodza sił zbrojnych.

Na gruncie obecnego systemu

Z miejsca najbardziej autoratywnego zostało stwierdzone, że istnieje możliwość rychłej zmiany dotychczasowej ordynacji wyborczej do parlamentu i — co najważniejsze — samo pojęcie metody zjednoczenia narodowego zostało rozszerzone na kolaboracje zwartych ugrupowań politycznych. Wreszcie podjęte zostały przez kierownicze czynniki Obozu Zjednoczenia Narodowego — częściowo przy moim współudziale — rozmowy z reprezentatami ruchu ludowego i ruchu narodowego, które usunęły dużo nieporozumień i są dobrym zaczynem na przyszłość.

Nasza ręka wyciągnięta do rzetelnej zgody z ludźmi, którzy pragną wielkości Polski i którzy tej zgody nie traktują jako targu politycznego, jest nadal wyciągnięta i gotowa do braterskiego uścisku. Chcemy zamknąć przeszłość i otworzyć wyścig zasług w nowym biegu. Nie mamy żadnego ustępstwa na sprzedaż i nie domagamy się w stosunku do nas żadnej innej podstawy, jak podstawy ludzi, którzy jak równi z równymi dzielić będą ciężar wielkiej odpowiedzialności za losy i rządy w Polsce.

Natomiast pojawienie się z jakiejkolwiek strony tendencyj do urządzenia stosunków politycznych w Polsce na wzór z przed 1926 roku, albo na wzór liberalno-masońskich gier w niektórych państwach obcych, napotka z naszej strony na odpór najbezwzględniejszy.

Droga do dalszej pracy jest otwarta. Uznajemy więc, że obecna ordynacja wyborcza uczyniła dużo złego i pragniemy naprawienia tego błędu.

Trudno o sukcesy w atmosferze dekompozycji

Skoro rząd nie miał prawa dokonania i reformy, skoro Sejm nie podjął tego zadania, nie pozostało nic innego, jak powierzenie tego zadania nowemu parlamentowi, jego kompetencją jest dokonanie tej reformy. Mogę więc tylko ściśle osobiście wyrazić pogląd, że uważam za słuszne, by rozszerzyć praktycznie prawo w tym sensie, by człowiek popularny i czynny politycznie mógł być wybrany na posła, czy senatora, niezależnie od posiadania sympatii, czy antypatii obecnego Kolegium wyborczego i czy należy do O. Z. N., czy do Stronnictwa Ludowego, czy ugrupowań narodowych czy do P. P. S. Uważam osobiście za błąd odebranie prawa wyborczego do Senatu setkom i milionom ludzi, którzy niejednokrotnie udowodnili, że są dobrymi Polakami. Poczucie sprawiedliwości wymaga, by przywrócić powszechność prawa wyborczego do Senatu. Sądzę wreszcie, iż ordynacja wyborcza musi być odbiciem naczelnej zasady zbliżenia obywatela do państwa. Stać w miejscu nie możemy. Coraz trudniej byłoby w atmosferze dekompozycji osiągnąć nowe sukcesy gospodarcze czy polityczne.

Spisek antyfaszystowski we Włoszech

Rzym, Pat. Donoszą urzędowo iż włoska policja polityczna wykryła spisek antyfaszystowski na czele którego stali b. profesor uniwersytetu w Trieście Eugenjusz Colorni i b. poseł do parlametu Dina Philipson z Florencji.

Obaj aresztowani staną przed specjalnym trybunałem ochrony państwa i odpowiadać będą za zdradę stanu.

Pokój na zachodzie za wolną rękę na wschodzie — proponuje Hitler

Londyn (m). Prasa angielska na czołowych miejscach podaje wytyczne planu, jakie rząd niemiecki przedłoży Francji i Anglii:

1) gwarancja Rzeszy dla wszystkich granic Francji,

2) deklaracja Niemiec, że imperium brytyjskie w swej obecnej formie i obszarze uznane jest w pełni przez Rzeszę,

3) ograniczenie zbrojeń powietrznych Anglii, Niemiec i Francji przy pomocy paktów dwustronnych zawartych między Londynem i Berlinem, oraz Paryżem i Berlinem,

4) zobowiązanie się ze stron Niemiec, Francji, Włoch i Anglii niezawierania żadnych paktów z Sowietami,

5) Francja i Anglia dają Rzeszy wolną rękę na wschodzie Europy,

6) zwrot wszystkich b. kolonii niemieckich będących obecnie mandatami Anglii i Francji.

Jak odpływali „ochotnicy" włoscy

Londyn (ai) Cztery statki wojenne włoskie opuściły Kadyks, udając się do Italii. Na pokładzie znajdowali się ranni, inwalidzi i chorzy. Wielu z nich transportować musiano na noszach.

Odjazd ten stał się przyczyną licznych zajść, gdyż ludność Kadyksu otrzymała od władz powstańczych rozkaz manifestowania uczuć przyjaźni wdzięczności dla odjeżdżających Włochów, a mieszkańcy Kadyksu nie tylko nie usłuchali rozkazu, nie zjawili się tłumnie na wybrzeżu, a nieliczna grupa ludzi zachowała się wręcz wrogo.

Podczas pożegnalnej mowy generała Ber.. przerywano mu okrzykami: „Niech żyje Hiszpania" i „Hiszpania dla Hiszpanów".

Gdy fanfary zagrały włoski hymn narodowy większość osób nie chciała uchylić kapeluszy, co znów wywołało sprzeciwy ze strony Włochów.

W chwili, gdy statki odbijały od brzegu Włosi znajdujący się na pokładzie krzyczeli do tłumu: „powrócimy tu niedługo i na zawsze".

— oOo —

Na marginesie

Podwójne życie
redaktora „Głosu Narodu"

Red. Cat — Mackiewicz pisząc o dniu w którym ustalono kandydatów na przyszłych posłów słusznie stwierdził: „szary dzień, szarzy ludzie". Na naszym, krakowskim terenie spotkaliśmy się z ludźmi, którzy doprawdy — może w życiu prywatnym, przy żonie, dzieciach czy metafizycznych rojeniach mają swoje walory ale w życiu politycznym niczego ale to niczego poza fanfaronadą czy buffona da nie reprezentują.

Ale nie o to w dzisiejszym marginesie chodzi.

Z okręgu wyborczego obejmującego powiaty: krakowski i chrzanowski ...niety został na kandydata na posło Mgr. K. Turowski redaktor „Głosu Narodu". Wprawdzie w kwestiach wyborczych nic już nie jest nas w stanie zadziwić ale w tym wypadku byliśmy zaskoczeni. Jakto? Na pierwszej stronie „Głosu Narodu" naczelny publicysta ksiądz Jan Piwowarczyk pochwala stanowisko stronnictw opozycyjnych, dowodzi słuszności takiej a nie innej taktyki, zachwala metody Str. Pracy, a gdzieś w komunikatach z frontu wyborczego widnieje nazwisko redaktora tegoż organu wśród wyznaczonych kandydatów. Nieco niżej na ostatniej stronie natrafia nasz wzrok jeszcze raz na szanowne nazwisko p. Turowskiego. Nazwiskiem tym zamknięty jest cały numer „Głosu Narodu" nazwisko to firmuje wszystko co wewnątrz dziennika znajdujemy.... a więc odpowiada również za tezy polityczne jakie wysuwa naczelny publicysta.

Dlatego też z jeszcze większym zdziwieniem we wczorajszym „Głosie Narodu" na poniższą notatkę „Słowa:

„Redakcję „Głosu Narodu" reprezentuje wśród kandydatów red. Turowski"

przeczytaliśmy następujące oświadczenie redakcji:

„P. mag. Turowski kandyduje jako prezes zarządu okręg. Ch. Z. Z. w Krakowie a nie jako redaktor „Głosu Narodu". Gdyby nie był prezesem Ch. Z. Z. a był tylko redaktorem „Głosu Narodu" toby nie kandydował".

Co za frapujące rozdwojenie jaźni! I co za wygodny parawan! Do tej pory wiedzieliśmy że Str. Pracy nie bierze udziału w wyborach a tu nagle niespodzianka — prezes Ch. Z. Z., które są członem Str. Pracy deklaruje się wyraźnie po stronie wyborów stojących pod znakiem OZN... I teraz nie wiadomo czy po przypuszczalnym upomnieniu p. Turowski nie ogłosi, że kandyduje nie jako prezes Ch. Z. Z. ale jako redaktor „Głosu Narodu"? Tytuł do wyboru zależy od okoliczności....

Nie panowie! takie rozumowanie, jakim operuje „Głos Narodu" nikogo nie przekona! Uchyliliście przyłbicy! I dlatego piszemy: redakcję „Głosu Narodu" w wyborach do Sejmu reprezentuje red. Turowski.

K. M.

Śmierć 9-letniego chłopca w ogniu

W kol. Wojciechówka w pow tomaszowskim wybuchł pożar w zagrodzie Stanisława Jakubiaka. Pastwą ognia padło całe gospodarstwo, inwentarz żywy, martwy, narzędzia rolnicze, zbiory itp. W płonącym domu poniósł śmierć syn Jakubiaka 9-letni Adam.

Drugi pożar miał miejsce we wsi Kozia Góra w pow. chełmińskim. Spłonęły 2 domy mieszkalne i 6 budynków gospodarczych ze zbożem.

Niemcy chcą paktu
lotniczego z Anglią

Londyn. „Evening Standard" donosi, że Berlin rozpoczął nieoficjalne rozmowy na temat możliwości zawarcia układu lotniczego angielsko — niemieckiego.

W rozmowach tych Niemcy doma...ją się ustalenia wzajemnych stosunków sił powietrznych obu państw na tej samej zasadzie na jakiej zawarty został angielsko — niemiecki pakt morski jednak z odwrotną proporcją a mian, że lotnictwo wojskowe angielskie ustalone będzie na poziomie 35% lotnictwa niemieckiego. Uzasadnieniem tego projektu jest, twierdza Niemcy, że zagrożone są one atakiem lotniczym ze wszystkich stron podczas gdy Anglia zagrożoną jest tylko z jednej strony.

W kołach politycznych Londynu, wiadomości te przyjęto z wielką rezerwą.

...cji w sprawie paktu lotniczego względnie ogólnego rozbrojenia.

Anglia w każdym razie stać będzie na stanowisku że jej siły lotnicze muszą być conajmniej równe najsilniejszej flocie powietrznej na kontynencie.

...i ocena Paryża

Paryż (ar.) Pogłoski o rzekomych propozycjach niemieckich ograniczenia zbrojeń powietrznych rozpowszechniły się jednocześnie w Londynie oraz Paryżu i wzbudziły baczną uwagę tutejszych kół politycznych. Uważa się je za niemieckie baloniki próbne mające na celu wysondowanie opinii społeczeństw zachodnich.

Ze szczególnym naciskiem podkreśla się fakt, że tego rodzaju pogłoski pojawiają się w chwili gdy zarówno Anglia jak i Francja przystępuja do ...acznego uzupełnienia swych zbrojeń. Przypuszcza się, że szczególne zaniepokojenie wzbudziły w Berlinie wiadomości o zamiarze Francji podniesienia ilości swych samolotów pierwszej linii do 5-ciu tysięcy i dokonywanym się jednocześnie zwolna zjednoczeniu społeczeństwa francuskiego.

Propozycje niemieckie uważają ko...ła paryskie za nierealne, mające charakter czysto propagandowej deklaracji.

Londyn. Do tej pory nie przedstawiono żadnych konkretnych propozy...

Czechosłowacja przygotowuje
nową konstytucję

Praga. (D). Przy rządzie praskim powołana została do życia komisja prawników której zadaniem będzie opracowanie projektu nowej konstytucji państwa czechosłowackiego oraz nowej ordynacji wyborczej. W związku z ostatnimi wydarzeniami wewnętrzno — politycznymi powstała jak wiadomo konieczność formalnego zatwierdzenia ustawodawczego nowego ustroju prawnego w państwie podczas gdy zmiana granic i odłączenie od terytorium czechosłowackiego szeregu okręgów wyborczych musi pociągnać za sobą zmianę ordynacji wyborczej.

Wysiedlanie emigrantów niemieckich

Praga. (D) Wczoraj wieczorem wyruszył z Pragi pociągiem ku granicy niemieckiej pierwszy transport emigrantów z Niemiec i b. Austrii którzy objęci nowowprowadzonymi przepisami władz czeskich zmuszeni zostali do opuszczenia granic Czechosłowacji. Pociągiem wczorajszym wywiezio no z Pragi około 240 osób wraz z eskortą składającą się z 80 żandarmów. Przed odejściem pociągu na dworcu rozgrywały się przykre sceny. Ponieważ nie wszyscy emigranci stosownie do wydanego przez władze czeskie rozporządzenia zgłosili się w ciągu 24 godzin u odnośnych władz bezpieczeństwa w ciągu nocy i dnia dzisiejszego aresztowano około 200 osób w Pradze i okolicy.

Po rozmowie berlińskiej

Praga. (D) Rozmowa kanclerza Hitlera z min. Chvalkowskim trwała półtorej godziny. Rozmowa według panującej tu opinii posiadała duże znaczenie nietylko dla Czechosłowacji ale i dla całej Europy a w szczególności dla Europy środkowej.

„Narodni Politika" twierdzi, że wpływy niemieckie w Europe środkowej wywra wpływ decydujący na Polskę i na Węgry. Niemcy nie dopuszcza do wzmocnienia pozycji Polski przez zawarcie sojuszu z Węgrami.

Oczekuje się tu z ogromnym zainteresowaniem wyniku rozmów przeprowadzanych przez min. Chvalkowskiego. Prasa przypuszcza że zostanie zapoczątkowana ścisła współpraca polityczna i ekonomiczna Czech z Niemcami.

„Narodni Politika" twierdzi. że dla Czechosłowacji potrzebny by był obecnie rząd totalny.

ooo — O — ooo

Konserwatyści idą
do wyborów

Warszawa (tel.). W dniu dzisiejszym odbyło się pod przewodnictwem prezesa b. senatora Bnińskiego posiedzenie Rady Naczelnej Stronnictwa Zachowawczego. W wyniku obrad Rada powzięła m .in. następujaca rezolucje: „Rada akceptuje zajęte przez Zarząd Główny zasadniczo pozytywne stanowisko w sprawie udziału w wyborach do parlamentu i stwierdza, że członkowie Stronnictwa winni korzystać z prawa wyborczego, popierając jedynie kandydatów, którzy stoją na gruncie zasad chrześcijańskich, narodowych i społecznie umiarkowanych".

Warszawa (tel.). Jedyny konserwatysta, który wyszedł z wyborów kandydatów na posłów w dniu 15. b. m., p. Hutten-Czapski, oświadczył ... nie ma zamiaru kandydować.

Narzucanie kandydatów w Brześciu

Warszawa (telef.). Z Brześcia donoszą, że członkowie zgromadzenia wyborczego w Brześciu nad Bugiem założyli protest przeciwko wyborom kandydatów odbytym w dniu 13 bm. Okazuje sie, że przewodniczacy zgromadzenia Wład. Milewicz, dyrektor szpitala miejskiego, nie dopuścił do stawiania kandydatur, lecz sam podał nazwiska 4 kandydatur. Gdy część zgromadzonych przyjęła te kandydatury oklaskami, p. Milewicz uznał wybór za dokonany. Wobec tej nieprawidłowości sprawą wyborów okręgu Brześcia nad Bugiem, oprze sie w najbliższym czasie o generalnego komisarza wyborczego.

Czechosłowacja zapewnia Hitlera o swej lojalności

Monachium. Pat. Kanclerz Hitler przyjął w obecności min. Ribbentropa czeskosłowackiego ministra spr zagr. Chvalkowskiego. Czechosłowacki minister zapewnił kanclerza Hitlera że Czechosłowacja zajmie lojalne stanowisko w stosunku do Niemiec, co kanclerz Hitler przyjął z zadowoleniem do wiadomości. Kanclerz Hitler wyraził czechosłowackiemu ministrowi swe ubolewanie że nie zdołano dotychczas załatwić zagadnienia węgierskich mniejszości. Kanclerz wyraził nadzieję że również w tej sprawie uda się możliwie najszybciej znaleść zadawalające rozwiązanie.

CZYTAJCIE CODZIENNĄ PRASĘ DEMOKRATYCZNĄ

Wieści z Polski i świata

BERLIN. Niemiecka rozgłośnia radiowa Berlin — Wiedeń wprowadziła ostatnio stałe audycje ukraińskie. Poprzednio audycje te nadawała kilka razy radiostacja we Wrocławiu. Radiostacja wiedeńska nadała poraz pierwszy audycję ukraińską w dniu 30 września.

UŻHOROD. Według wiadomości tutejszych kół dziennikarskich czeskie oddziały wojskowe i żandarmeria prowadzą ustawiczne potyczki z oddziałami partyzantów w okolicy Berechowa i Munkaczewa. Potyczki toczą się w trudnym i niedostępnym terenie górskim.

JEROZOLIMA. W pobliżu nowej bramy Jerozolimie został ciężko ranny 18-letni ...huda Asun z Jugosławii. W Nazarecie został ranny oficer żydowski gdy terrorysta rzucił bombę do hotelu „Adriatica". W pobliżu ...abad na skutek wybuchu miny zraniony został żołnierz angielski.

MONACHIUM. Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Chvalkowsky wyjechał z Monachium do Eger, skąd dalszą drogą do Pragi odbędzie samochodem.

JEROZOLIMA. W ciągu dnia piątkowego w różnych starciach z terrorystami 9 Żydów zostało zranionych w tym dwóch ciężko Stan jednego z nich jest beznadziejny.

W Monachium zdradzono Hiszpanię!

Kulisy umowy Monachijskiej nie są jeszcze zupełnie znane. Nie wiele też szeroka opinia państw demokratycznych poinformowana jest o innych warunkach kapitulacji Chamberlain Daladier, poza sprawą czeskosłowacką. A warunków tych było zdaje się dosyć dużo. Obaj premierowie powoli dopiero teraz urabiają opinię swych społeczeństw na ich przyjęcie (n. p. sprawa kolonij).

Najważniejsze jednak, iż w Monachium zdradzono nietylko republikę czechosłowacką ale i hiszpańską. Pozornie, dla ludzi niezorientowanych, wygląda to raczej na udzielenie pomocy republice hiszpańskiej: przecież Mussolini wycofuje 10.000 „ochotników“, zostawia Franco samemu sobie.

Jest to oczywiście złudzenie! Sprawa ma się w rzeczywistości wręcz odwrotnie. Wycofanie owych 10.000 nie osłabi w niczym pomocy między narodówki faszystowskiej dla rebeliantów. Na miejsce wycofanych, już dłuższym pobytem w Hiszpanii zresztą zdemoralizowanych wyśle się po tajemnie lub nawet i jawnie nowe oddziały.

Będzie to tylko zwyczajna wymiana a nie wycofanie oddziałów pomocniczych. Wymiana ta zresztą przewidywana już była zapewne przez Mussoliniego przedtem, ze względów zawodniczych na własne bezpieczeństwo nie jest znowu zbyt bezpiecznie za długo trzymać te same oddziały włoskie w Hiszpanii ze względu na możliwości buntu czy dezercji. A że przy tej sposobności można było tę wymiane zareklamować jako wycofanie pomocy wogóle to już rzecz sprytu jednej i naiwności (robionej) drugiej strony.

To „wycofanie“ ma jednak jeszcze drugi cel. Ma dostarczyć „honorowego precedensu“ dla wycofania się zachodnich demokracji z pod znaku Daladiera czy Chamberlaina z konieczności udzielenia choćby minimalnej pomocy nawet i moralnej dla republikańskiej Hiszpanii, wtedy, gdy faszyzm ruszy do ostatecznego na nią ataku. Układ monachijski dąży jednym słowem do zupełnego osamotnienia Hiszpanii rządowej przynajmniej od zachodu Europy.

Wszelkie żądania mas demokratycznych Francji czy Anglii, aby przyjść z jakąkolwiek pomocą republikańskiej Hiszpanii będą piętnowane jako podżeganie do wojny, gdyż Hitler i Mussolini rzekomo wycofali swą pomoc dla hiszpańskiego faszyzmu. Na tę akcję tegoż na terenie Hiszpanii natomiast, przymknie się oczy jeszcze szczelniej niż dotychczas, aby niczego nie widzieć i wierzyć w dobrą wolę obu „wielkich mężów“.

I tu tkwi największe niebezpieczeństwo na przyszłość. Nietylko zamknie się zapewne jeszcze hermetyczniej granicę pirenejską, lecz być może i same rządy Francji czy Anglii przeprowadzać będą jakąś blokadę wybrzeży oraz prześladować tych tych obywateli czy piętnować, którzyby na własną rękę chcieli jeszcze dal w ten czy inny skromny sposób przyjść z pomocą legalnemu rządowi hiszpańskiemu. Rządy państw faszystowskich natomiast cynicznie dal będą w całej skali możliwości swego stotalizowanego aparatu państwowego uprawiały politykę pomocy rebeliantom i nowego podboju terytorialnego. Istnieje jedna tylko nadzieja, iż demokratycznie nastawione masy społeczeństw zachodnich połączą te reakcyjne plany swych rządów.

Miecz.

ooo — O — ooo

Angielski przemysł węglowy obawia się konkurencji polskiej i niemieckiej

Donoszą z Londynu, że właściciele kopalń węgla w Walii którzy większą część wydobytego węgla eksportują, obawiają się konkurencji niemieckiego i polskiego przemysłu węglowego które po przejęciu kopalń czeskich bardzo się wzmocniły.

Również federacja górników angielskich zdradza w związku z tym silne zaniepokojenie i żąda od rządu angielskiego ażeby w razie wzmożonej konkurencji przemysłu niemieckiego i polskiego na rynkach zagranicznych udzielił odpowiednich subwencyj przemysłowi angielskiemu któreby pozwoliły mu na skuteczne zwalczanie tej konkurencji.

W tych dniach delegacja właścicieli kopalń i górników zgłosiła się do ministra górnictwa Crooshanka i przedstawiła mu swoje postulaty w tej sprawie.

Ile samochodów przypada na różne kraje?

Gęstość „zaludnienia“ samochodowego przedstawia się następująco: w tSanach Zjednoczonych jeden samochód wypada na 4 osoby, w Nowej Zelandii — na 6 osób, w Kanadzie — na 8 osób i w Australii — na 9 osób. W Europie stosunek ten ulega gwałtownym zmianom. Najwięcej samochodów jest we Francji, gdzie jeden wóz wypada na 18 mieszkańców, w Wielkiej Brytanii cyfra ta równa się 19, w Niemczech spotykamy jeden samochód na 45 mieszkańców, w Italii zaś — na 100 mieszkańców. Stosunek ten wygląda zgoła tragicznie w Rosji Sowieckiej, wyraża się bowiem cyfrą 1 na 332 ludzi.

Po wyborach kandydatów na posłów

Warszawa. W kołach politycznych omawia się obszernie wyniki wyborów kandydatów na posłów. Uderza przede wszystkim że płk. Sławek uzyskał jedynie o 2 głosy większości, i że grupa jego zwolenników poniosła całkowitą klęskę gdyż przepadli prawie wszyscy jej członkowie. — B. wicemarszałek Schaetzel uzyskał w IV okręgu Warszawy zaledwie 11 głosów. Przypomnieć należy że nie wszedł on do Komendy Głównej Zw. Legionistów. B. sekretarz generalny BBWR pułkownik Brzęk — Owsiński jeden z najbliższych współpracowników płk. Sławka nie uzyskał wyboru w Radomiu. To samo spotkało b. wicemarszałka Sejmu Polskiego. Przepadł b. poseł Budzyński z grupy „Jutra Pracy“. Dużą senzację stanowi klęska dyrektora Zw Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego jednego z bliskich Sławkowi ludzi b. posła Ant. Pacholczyka. Nie uzyskał wyboru na kandydata b. poseł Hyla z tzw. grupy racławickiej który swego czasu był nawet kandydatem na wiceministra rolnictwa i miał duże poparcie płk. Sławka. Nie znalazł się na liście kandydatów b. wicemarszałek Sejmu Kielak podobnie jak i b. poseł Hanebach który ostatnio wstąpił do OZN. Uderza brak na liście płk. Koca oraz posłanki Prystorowej, także b. posła Łazarskiego wybitnego działacza POW.

Z członków rządu wbrew pierwotnym pogłoskom zapowiadającym, że kandydować będą wszyscy członkowie rządu z wyjątkiem min. Kasprzyckiego, kandydowali i znaleźli się na listach kandydackich tylko 4 ministrów a mianowiecie, premier gen. Składkowski, wicepremier Kwiatkowski, minister Ulrych oraz min. Kościałkowski. Prawdopodobnie inni ministrowie wejdą do Senatu. Na czoło wysuwają się kandydaci OZN. Nie ulega wątpliwości że przyszły Sejm oprze się w dużej mierze na OZN, który będzie miał prawdopodobnie około 75 procent głosów.

Ubezpieczenie społeczne w Austrii

Ministerstwo Zdrowia w Anglii ogłosiło szereg interesujących statystyk dotyczących ubezpieczeń społecznych. W końcu ub. roku było w Wielkiej Brytanii 17.750.000 ubezpieczonych czyli 40% całej ludności. Kasy ubezpieczeniowe posiadają w tej chwili kapitały w wysokości 123.654.000 funtów szterlingów. Te same kasy wypłacają zasiłki wdowie i sierocie itp. w wysokości 40 miln. funtów rocznie.

Wskutek mobilizacji duży spadek bezrobocia w Niemczech

Donoszą z Berlina, że w końcu września na terenie Rzeszy było zatrudnionych ogółem 20.850.000 robotników i pracowników (łącznie z chorymi) czyli o 1,2 miliony więcej, niż w końcu września 1937. Wskutek mobilizacji i przygotowań wojennych wzrosła we wrześniu bardzo poważnie liczba zatrudnionych w zakładach pracy. Między innymi zwiększyła się liczba zatrudnionych kobiet o 25 tysięcy.

Liczba bezrobotnych spadła we wrześniu o 156.000 osób. Bardzo poważnie zmniejszyła się liczba bezrobotnych w Austrii. Na koniec września liczba bezrobotnych wynosiła już tylko 100 000 gdy przed przyłączeniem było jeszcze 600.000 bezrobotnych.

Droga samochodowa przez Saharę i całą Afrykę

Paryż. W najbliższych tygodniach przewidziane jest zorganizowanie w Costermanville (Kongo belgijskie) konferencji z udziałem przedstawicieli państw i krajów całej Afryki. Konferencja będzie miała na celu omówienie sprawy połączenia drogowego południowej części Afryki Francuskiej z Unią Południowo — Afrykańską Ze strony angielskiej zgodzono się już z tezą, iż trasa Kair—Kapsztadt nie jest najlepszą, a bardziej zato odpowiada wymogom życia trasa wiodąca przez Algerię i Kongo Belgijskie.

W niedługiej więc już przyszłości automobiliści wyruszający na swych wozach z dowolnych punktów Europy po przeprawieniu się przez Morze Śródziemne będą mogli względnie swobodnie dotrzeć do południowego krańca Afryki.

Sąd Najwyższy w sprawie wyborów

Izba Cywilna Sądu Najwyższego zajmie się w dniach najbliższych na posiedzeniu plenarnym rozpatrzeniem kwestji wyborczej. Kwestia ta jest bardzo aktualna, ponieważ art. 62 i 63 ust. wyb. mówią ogólnie o kresce, którą wyborca ma postawić w kwadracie a kartce wyborczej. Tymczasem podczas wyborów ubiegłych stwierdzono, iż wyborcy stawiali różne rodzaje kresek, kółek, krzyży w, wężyków itd. co spowodowało unieważnienie kilkudziesięciu tysięcy głosów

25 dywizji broni Płd. Chin

Zaniepokojenie w Waszyngtonie

Londyn. (ai). Chiński korespondent „Timesa" z Hong Kongu donosi, że jakkolwiek Chińczycy nie byli w stanie wylądowaniu wojsk japońskich pod Bias w płd. Chinach przeszkodzić, gdyż wybrzeże tam jest równe i niezwykle trudne do obrony to jednak obsadzili niezwykle silne fortyfikacje w głębi kraju. Zgrupowali oni tam 25 dywizji, świetnie zorganizowanych i wyposażonych, w terenie górzystym, do którego dostać się będzie niemożliwym niemal artylerii japońskiej.

Jest rzeczą bardzo wątpliwą czy wojska japońskie zdołają w ciągu najbliższych dni osiągnąć linię kolejową łączącą Knei Lin z Kantonem, gdyż jest ona oddalona o 45 klm od Bias. Pociągi kursują zupełnie normalnie, nie ma mowy o żadnym zamieszaniu i to tymbardziej, że linia Knei Lin — Kanton połączona została ostatnio z siecią kolejową Junuanu, która w razie potrzeby pozwoli na szybką ewakuację całego taboru kolejowego.

Hankau (ai). Chińskie koła wojskowe wyrażają opinię, że atak na południowe Chiny nie da się w efekcie Japonii. Wojska chińskie zgrupowane na froncie południowym, bez żadnej pomocy potrafią obronić prowincie. Armie z Knang Si, Junuanu, Knei Lin i Hunanu mogą również zostać skierowane bezpośrednio na Kuang Tung.

Gwałtowne walki toczą się między Ping Hai i Nam Ten, obok Bias Bay. Artyleria japońska zniszczyła miasto Tam Sui, ale to nie uchroniło Japończyków od sromotnej klęski pod Ao Tao.

Waszyngton. (ai). Wiadomości o wyladowaniu wojsk japońskich w południowych Chinach wywołały tutaj duże zainteresowanie i zaniepokojenie. Uważa się, że interesy W. Brytanii przede wszystkim, ale i Francji i Stanów Zjednoczonych mogą być w ten sposób niezwykle zagrożone. Flota amerykańska nie ufając zapewnieniom Japonii, przebywa na wodach chińskich, gotowa do wystąpienia w obronie interesów amerykańskich na Jang Tse. Koła polityczne Waszyngtonu przewidują, że USA, W. Brytania i Francja przedsięwezmą wspólną akcję przeciw Japonii, a rozmowy w tej sprawie już są prowadzone.

Hong Kong. (ai). Donoszą tutaj, że wojska chińskie odniosły szereg poniosłych sukcesów na południe od Jang Tse, rozbijając oddziały japońskie i zagarniając wiele sprzętu wojennego.

W sprawie procesu P. O. U. M.

Bruksela. (ai). Międzynarodówka Socjalistyczna skierowała do Barcelo[ny] na ręce ministra sprawiedliwości Gourales Peny, depeszę w sprawie procesu POUM w której stwierdza, że mając pełne zaufanie do republikańskiego wymiaru sprawiedliwości koniecznym jest, aby opinia całego świata miała możność zaznajomić się przebiegiem całego procesu.

Aresztowania w Sudetach mnożą się

Paryż (ai) Prasa francuska w dalszym ciągu donosi o represjach hitlerowskich na okupowanym terytorium Sudetów.

Ludności czeskiej odebrano niemal wszelkie prawa. Zamknięte zostały szkoły, zabroniona wydawania wszelkich pism i dzienników w języku czeskim. Co raz nowe akty terroru doprowadzają do niezwykłego wzburzenia ludności. W Swinow aresztowano czterech Czechów znanych demokratów. Po paru dniach tortur wywieziono ich w głąb Niemiec. Od wszelki słuch o nich zaginął.

Praga. (ai). W Znojmie bojówki hitlerowskie zdemolowały szereg sklepów i magazynów czeskich. Przed wszystkimi sklepami czeskimi członkowie partii Niemców Sudeckich pełnią straż i zabraniają czynienia w nich jakichkolwiek zakupów.

10 października przeprowadzono w mieście tym masowe aresztowania. Aresztowano 250 Czechów socjal — demokratów i komunistów niemieckich.

Wielkie zbrojenia USA

Waszyngton. Zgodnie z oświadczeniem prezydenta Roosevelta, złożonym prasie wyżsi urzędnicy administracji państwowej ustalili w dniu dzisiejszym obszerny program wzmocnienia i modernizacji obrony narodowej. Program ten przewiduje zwiększenie kredytów na armię i marynarkę. Nowe badania techniczne w szczególności jeśli chodzi o seryjna produkcie samolotów oraz przyśpieszenie rozwoju produkcji. Program ten, o ile zostanie zaaprobowany przez prezydenta, wniesiony będzie do kongresu z początku roku 1939.

Armia republikańska lepsza

niż gen. Franco—stwierdza generał angielski

Angielski generał sir Philip Chetwode, członek komisji dla wymiany jeńców wojennych został powołany przez rząd brytyjski do zdania raportu o sytuacji wojskowej w Hiszpanii. Po powrocie z podróży po Hiszpanii generał oświadczył że sytuacja wojskowa republikańskiej Hiszpanii jest o wiele lepsza niż powstańców. Armia republikańska mimo pewnych nie dociągnięć lokalnych w całości swej przewyższa armię powstańcza i władze angielskie niedoceniały tego dotąd należycie. Powstańcy natomiast choć mają pewne oddziały skoncentrowane jak np. na froncie Ebro nagół jednak posiadają wiele punktów bardzo słabych.

Gdyby Franco chciał rozpocząć poważniejszą ofenzywe przeciwko siłom rzadowym, musiałby mieć nowe posiłki w liczbie conajmniej 100.000 ludzi.

Londyn. Korespondent konserwatywnego „Daily Telegraph" przebywajacy od 12 miesięcy w Hiszpanii powstańczej pisze, że zupełnie bez znaczenia jest wycofanie wojsk włoskich z Hiszpanii gdyż ilość piechoty jaką Włosi zamierzają wycofać równa się ilości wojska które pozostanie w Hiszpanii.

Generał Franco nie może pozwolić sobie na utracenie istotnej pomocy to jest artylerii, lotnictwa, wojsk technicznych włoskich i niemieckich oraz materiału wojennego cudzoziemskiego. Jak dotąd nic nie słychać o wycofaniu tych nader ważnych broni.

Nic się też nie mówi publicznie o wycofaniu „ochotników" niemieckich pracujących w charakterze pilotów, oficerów dział przeciwlotniczych, instruktorów, telegrafistów i telefonistów.

Przejechanie staruszki

Na ulicy Malczewskiego w czasie przechodzenia przez jezdnię, przejechana została 88 lat Julia Miałkowska (Saska 6) przez wóz Jana Jacha mieszkańca wsi Pasznice gm. Gęboszów. Staruszka doznała ogólnego obrażenia ciała.

P. Madejczyk nie kandyduje

Prasa doniosła, że w okręgu Nr. 35 (Jasło, Ropczyce, Gorlice) kandydatem na posła został wybrany Jan Madejczyk, b. poseł Stron. Lud., członek Rady Naczelnej S. L. Otóż w istocie p. Madejczyk został wybrany kandydatem, ale wbrew swojej woli. Wybrała go większość delegatów ozono wych. P. Madejczyk złożył oświadczenie, że wyboru na kandydata nie przyjmuje, solidaryzując się z uchwałami ostatniego Kongresu S. L.

Wybrany w okręgu Nr. 78 (Rzeszów, Brzozów, Kolbuszowa) inż. Wawrzkowicz, dotychczasowy członek S. L. — został ze Stronnictwa wykluczony, jeszcze dawniej.

Dużo jest ludzi bez pracy w Gdyni

Według ostatnich danych przy końcu sierpnia br. było w Gdyni zarejestrowanych bezrobotnych robotników portowych 2.693 (zakwalifikowanych do zatrudnienia). Najwięcej bezrobotnych było wśród robotników drobnicowych bo aż 1.307, dalej idą węglowi — .38, stanerzy — 478 oraz drzewni — 270.

Niesłychane stanowisko ks. Lubomirskich w sprawie

rozbudowy przemysłu w C. O. P.

Z informacji uzyskanych przez Pra sową Agencję Gospodarcza wynika, że dalsza rozbudowa przemysłu w Przeworsku i w okolicach tego miasta napotyka duże trudności. Aczkolwiek Przeworsk leży w obrębie C. O. P. to jednak nie zanosi się na jego uprzemysłowienie, gdyż sprzeciwia się temu ordynacja książąt Lubomirskich **w obawie, aby uprzemysłowienie najbliższej okolicy nie wpłynęło uiemnie na robotników rolnych za trudnionych w zakładach przemysłowych ordynacji. Jedna z wielkich firm** przemysłowych zamierzała postawić w mieście fabrykę parowozów a nawet prowadziła z ordynacją Lubomirskich pertraktacje o kupno terenów. Niestety do tranzakcji nie doszło, bo sprzeciwiła się temu ordynacja.

Powiat przeworski oprócz cukrowni w Przeworsku której akcje są w przeważającej większości własnością ordynacji, fabryki karoserii w Kańczudze, kopalni gipsu w Łopuszce młyna parowego który może przerobić 2 wagony zboża dziennie i kilku drobniejszych zakładów przemysłowych olnych, jak tartaki, gorzelnie itp. nie posiada nic takiego co mogłby okreśić obszar powiatu, terenem przemysłowym.

Jak wiadomo, Przeworsk leży nad bardzo ważnym węzłem kolejowym. Warunki komunikacyjne sprzyjają rozwojowi przemysłu i dlatego negatywne stanowisko ordynacji Lubomirskich w stosunku do potrzeb przemysłowych powiatu przeworskiego wymaga stanowczego wyjaśnienia.

Wyczerpują się kredyty samorządowe na roboty publiczne

Wskutek stopniowego wyczerpywania się funduszów przeznaczanych na roboty publiczne przez samorządy i resorty ministerstwa w ciągu drugiej połowy września nastąpił nieznaczny spadek zatrudnienia na tych robotach. Wzrosło natomiast nieznacznie zatrudnienie na robotach, finansowanych z kredytów Funduszu Pracy. Nie uwzględniajac stanu liczebnego junackich Hufców Pracy przy końcu września pracowało na robotach publicznych 246.765 ludzi. z czego 180434 skierowanych przez Fundusz Pracy.

Bezrobocie już rośnie

W okresie 2-tygodniowym od połowy do końca września zanotowano po raz pierwszy po długim okresie spadku — wzrost bezrobocia w Polsce. Cyfra poszukujących pracy zarejestrowanych wynosiła na 30 ub, m. 213.803 i była o 3.768 wyższa niż na 15 września.

Mimo pewnego wzrostu stan poszukujących pracy był niższy niż w latach ubiegłych. Na 30 września było w 1936 r. 265.954 zarejestrowanych bezrobotnych a w 1937 r. — 251.370 bezrobotnych.

Uprawnionych do zasiłków wśród bezrobotnych było w okresie od 5—17 września br. 27.671 gdy w tym samym okresie roku ubiegłego — 27.046 Stanowi to wzrost cyfry zasiłkowanych bezrobotnych o 2,3%.

PAŹDZIERN.

17

poniedziałek

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE

Straż ogniowa 122-22
Zegarynka 98
Centr. międzym. 97
Informator telef. 137-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol. 121-08
Centr. gazowni 152-05
Centr. elektr. 150-70
Centr. wodociąg. 21-08
Pogotowie rat. 111-11.

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI

poniedziałek Jadwigi

Teatr

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Jutro we wtorek po cenach zniżonych „Gdzie diabeł nie może..." R. Niewiarowicza w premierowej obsadzie.

W środę również po cenach zniżonych, sztuka M. Acharda „Korsarz" w tłómaczeniu Zofii Jachimeckiej, w reżyserii W. Radulskiego.

Pod kierunkiem reż. J. Karbowskiego odbywają się codziennie próby z komedii Ada ma Grzymały — Siedleckiego „Ormianin z Bejruthu", która będzie najbliższą premierą Teatru im. J. Słowackiego.

Plan przedstawień: Poniedziałek 17. X „Halka"; Wtorek 18. X. „Gdzie diabeł nie może..."; Sroda 19. X. „Korsarz".

Repertuar kin

ADRIA: 39 kroków — i — Pepe le Moko
APOLLO: Granica
ATLANTIC: Mateczka
DOM ŻOŁNIERZA: San Francisco
L. O. P. P.: Maskarada
PROMIEŃ: Nawrócony grzesznik — i — Złote kobietki
STELLA: Dziewczęta z Nowolipek
SZTUKA Bitwa na Broadway'u
Uciecha: Przygody Robin Hooda
WANDA: Profesor Wilczur.
FOTOPLASTIKON (ul. Szczepańska 5): Londyn.

Repertuar kin kieleckich

W. F. i P. W. Kalif Bagdadu
Czwartek Geniusz sceny
Palacee Druga młodość
Casino Marco Polo

Repertuar kin radomskich

APOLLO: Granica
ADRIA: Przygody Robin Hooda
CZARY Piętno miłości

Kinoteatry przemyskie

APOLLO: Przedziwne kłamstwo
CASINO: Robin Hood

Przy Towarzystwie Krzewienia Swiadomego Macierzyństwa i Reformy Obyczajów Kraków, ul. Dunajewskiego 7 czynne są następujące przychodnie:

PORADNIA SWIADOMEGO MACIERZYŃSTWA: zapobieganie ciąży, leczenie bezpłodności — wtorki i czwartki godz. 18—20, piątki godz. 10—12;

PORADNIA EUGENICZNA: porady przedślubne dla mężczyzn i kobiet — soboty godz. 18—20.

PORADNIA SEKSUOLOGICZNA: informacje i zaburzenia w zakresie życia płciowego dla kobiet czwartki godz. 18—20, dla mężczyzn soboty godz. 18—20;

PORADNIA GRAFOLOGICZNA: wybór zawodu, dobór małżeński itp. sprawy życiowe na podstawie analizy pisma — soboty godz. 18—20;

PORADNIA DLA CIĘŻARNYCH — piątki godz. 10—12;

PORADNIA DLA NIEMOWLĄT i DZIECI — piątki godz. 12—13;

PORADNIA PRAWNO - SPOŁECZNA dla biednej i opuszczonej matki — wtorki godz. 17.30—18.30.

Zjazd OZN w Krakowie

W niedzielę przedpołudniem odbył się szumnie i głośno zapowiadany od blisko 2 tygodni zjazd działaczy OZN województwa krakowskiego. Radio i prasa ozonowa zapowiadała przybycie 15.000 działaczy i dlatego też pełe ufności Ozon krakowski postanowił urządzić zjazd na Placu Szczepańskim, mogącym pomieścić ponad 25 tysiecy ludzi.

No tak! 15.000 „zjazdowiczów" plus wielotysięczne rzesze Krakowian łaknących widoku działaczy OZN — a więc trzeba zrozumieć OZN krakowski, że w oparciu o ufne przewidywania nie wybrał mniejszego placu. A tymczasem wielki plac i... wielki zawód (nie używamy z pewnych względów innego określenia). Niewiadomo z jakich powodów działacze ozonowi województwa krakowskiego zawiedli i mimo 75% zniżek kolejowych, działaczy reprezentowały sprowadzone grupy młodzieży w strojach regionalnych.

Zawiedli również mieszkańcy Krakowa, którzy mimo pięknej pogody i stałego zwyczaju przechadzki przedpołudniowej niedzielnej po Krakowie, jakoś właśnie w te niedzie le omijali Plac Szczepański. Charakterystyczne były również sznury, zamykające wyloty ulic prowadzacych na Plac Szczepański przed naporem mas krakowskiego społeczeństwa. Sznury te (nie trzeba chyba podawać powodów) znikły niedługo po rozpoczeciu „Zjazdu".

Zasadnicze przemówienie wygłosił min. Ulrych, wzywając do „zjednoczenia" w ramach OZN i do udziału w wyborach.

Na marginesie powyższego pragnie my zapytać czy w pozycji dochodów miejskich, bedzie uwidoczniona kwo ta, jaką zapłacił OZN krakowski zarządowi miejskiemu za „pożyczenie" łupów i chorągwi, którymi ozdobio nym był według znanych wzorów Plac Szczepański?

Zbrodnicza rodzina

Niezwykłe zajście rozegrało się we wsi Górce (gm. Młociny). Mieszktńcy tej wsi sprowadzili policjantów do mieszkania 52-letniego Józefa Grabowskiego. Przybyłym przedstawił się osobliwy widok. Urządzenie mieszkania było zupełnie zdemolowane. Łózka połtmtne, stoły porozbijane, ramy okienne i drzwiowe wyłamane i rozbite, szyby potłuczone, bielizna pościelowa potargana w strzępy. Na podłodze wśród gruzów leżał w kałuży krwi Józef Grabarek, obok zaś jego syn, 21-letni Leon. W kącie siedziała płacząc, 5-letnia córka Grabarka.

Wezwano lekarza który stwierdził u Grabarka seniora 11 ran w okolicy łopatki i głowy, zadanych siekierą i nożem, u syna rany głowy zadtne łomem i u dzieckt potłuczenie lewej ręki kawałkiem żelaza, wskutek czego ręka stała się bezwładna. Grabarka, ojca w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala św. Rocha.

Dochodzenie ustaliło, że sąsiadami Grabarków są Olędzcy: Adam z żoną Franciszką oraz synami: Stefanem i Frtnciszkiem. Rodzina ta słynie z awantur: Olędzki ojciec miał już trzy sprawy o bójki a syn Steftn pozostaje pod dozorem policji. Otóż między rodzinami Olędzkich i Grabarków istniała zadawniona waśń i wynikały częste bójki.

W dniu zbrodni Olędzcy urządzili ucztę, na którą zaprosili swego znajomego Stanisława Kowalczyka. Po uczcie postanowili pobić Leona Grabarka. Ponieważ jednak ten poszedł właśnie na zabawę do sąsiedniej wioski więc poczekali aż wrócił i wówczas dokonali najścia na mieszkanie niszcząc całe urządzanie i zadając ciężkie rany nieszczęśliwym ofiarom.

Zbrodniczą rodzinę aresztowano. Sędzia śledczy zwolnił Olędzkich pod dozór policji.

Najsamprzód pili wódkę - później porżnęli się nożami

Na wokandzie Sądu Okr. w Krakowie znalazła się sprawa Józefa Dyninga z Wieliczki oskarżonego o pobicie Jana i Zygmunta Sikorów z Wieliczki.

Dna 13 czerwca br. na stacji kolejowej w Wieliczce wynikła sprzeczka między Dyningiem a Sikorami przy wspólnej libacj. Następnie Sikory i Dyning porwali się do bójki. Dyning zadał swym przeciwnikom kilka ciosów nożem od których musieli się leczyć w szpitalu przez 20 dni.

Sąd biorąc pod uwagę że bójka była wspólna skazał Józefa Dyninga na 6 miesięcy więzienia zaś Sikorów po 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 4 lata.

Przewodniczył s. o. dr. Bobilewicz, oskarżał prok. dr. Hrybakiewicz.

Kronika radomska

Kandydaci na posłów w okręgu radomsko-kozienickim

Pod przewodnictwem dyr. Pietrusiewicza odbyło się w sali teatru „Rozmaitości" zebranie kolegium wyborczego w okręgu Nr 32. Prof. Motuja, jako przewodniczący O. Z. N. zgłosił kandydaturę płk. Wacława Zborowskiego, rejenta Kwapisiewicza, burmistrza Zwolenia Golewskiego i wł. ziemskiego Pikulskiego. Radna miejska Jakóbcowa zgłosiła prof. Pietrusiewiczową, p. Kowalczyk zgłosił Kudrawcewa i Ojrowskiego.

Przewodniczący nie zezwolił radnej Kelles-Krauzowej odczytać deklaracji Zw. Zawodowych w sprawie wyborów.

Radni P. P. S., przedstawiciele Zw. Zawodowych i 5 delegatów Żydów oddało białe kartki.

W wyniku głosowania wybrani zostali wszyscy kandydaci Ozonu: Pikulski 71, płk. Zborowski 63, rej. Kwapisiewicz 59, burmistrz Golewski 56 głosów.

Tajemnicze zwłoki nad brzegiem Radomia

W wylewie bocznym rzeki Radomki pod Przytykiem znaleziono zwłoki topielca płci męskiej, nieznanego nazwiska, bez żadnych dowodów osobistych. Przeprowadzone badania stwierdziły, iż był to żebrak epileptyk w wieku około lat 30, ubrany w cyklistówkę i bardzo zniszczone ubranie. Policja prowadzi dochodzenia.

Kronika przemyska

Słaby ruch przedwyborczy do Sejmu i do Senatu

Zainteresowanie ogółu dla problemu wyborczego jest bardzo minimalne. Pozytywnie ustosunkował się do sprawy głównie tut. grupa Ob. Zjed. Narod., która posiada jednak bardzo skromny zasięg wpływów. Wachlarz jej barwnych i aktualnych haseł w wydaniu popularnym i demagogicznym nie dopełnił swego zadania. Nawet prekursor grupy dawny B. B. W. R. i jego organ przemyski odnoszą się do poczynań propagandowych O. Z. N. z charakterystyczną rezerwą.

Uproszczenie procedury planów zatwierdzania

Zarząd Miejski w Krakowie podał do widaomości, iż celem usprawnienia i skrócenia trybu postępowania przy zatwierdzaniu planów budowlanych z dniem 15 bm. przestanie przeprowadzać dochodzenia komisyjne na miejscu zamierzonej budowy przy współudziale właścicieli sąsiednich realnośc, ograniczając się jedynie do zbadania stanu faktycznego na miejscu przez rzeczoznawcę budowlanego bez współudziału stron i interesowanych.

W związku z tym zawiadamia Z. M. budujących, iż plany sytuacyjne, które muszą być dołączone do planów budowy — powinni sporządzać wyłącznie mierniczowie przysięgli. Opłata za czynności związane z rozpatrzeniem i zatwierdzeniem planów należy wnosić bez wezwania w trzecim dniu od złożenia podania.

Bezwartościowy pierścionek za rower

Do Stanisława Topki zam. w Jasienicy pow. Myślenice doszedł na ul. Podgórskiej jakiś nieznany osobnik i podając się za reemigranta z Niemiec wyłudził od niego rower wartości 80 zł. za bezwartościowy pierścionek z metalu imitującego złoto. Po wyłudzeniu nieznany oszust razem z innym osobnikiem uciekł. Topka zameldował o oszustwie policji.

Nieudana kradzież naczyń

Janowi Kazanowskiemu zam. w Myślenicach skradziono z wozu stojącego w Rynku Podgórskim pakunek z naczyniami wartości 16 zł. Jako sprawca kradzieży aresztowano Bałę Jana lat 21 bez zajęcia i bez stałego miejsca zamieszkania.

Na srebrnym ekranie

„Paryżanka"

(Kino „Uciecha")

Pierwszy amerykański film (zdaje się że i ostatni) Danielle Darieux nie odbiega od przeciętnego poziomu komedji amerykańskich — jest to w miarę wesoła i w miarę ruchliwa historyjka, posiada szereg wcale zabawnych sytuacji — no i znakomitą obsadę, z której oprócz gwiazdy francuskiej wybija się przede wszystkim Douglas Fairbanks jr. Reżyserował Kosterlitz.

Trzeba ejdnak przyznać, że postać Danielle Darieux jest zbyt związana z filmem francuskim, by można było bez ujemnych skutków przenieść ją do Ameryki. Amerykanie w swej pogoni za atrakcją niezwłoczine kupują wszystkie europejskie sławy nie zdając sobie sprawy, że nie wszystko można kupić nie wszystko co dobre u nas, może okazać się równie dobre w Ameryce. Humor np. amerykański jest tak odmienny od humoru francuskiego, że nie ma między nimi prawie punktów styczności i milutka bohaterka „Nicponia" bełkocząca niezdarną angielszczyzną w „Paryżance" jest najlepszym tego dowodem.

Ostatnio pisma doniosły, że Danielle Darieux w Ameryce więcej nie będzie kręcić. Wyjdzie to tylko jej na korzyść.

ZE SPORTU

Przed finałem międzynarodowego sezonu piłkarzy

Tegoroczny sezon międzynarodowy polskich piłkarzy jest niezwykle bogaty. Rozegrano dotychczas 7 spotkań międzynarodowych: ze Szwajcarią w Zurichu, Jugosławią w Belgradzie, Irlandią w Warszawie, Brazylią w Sztrasburgu, Niemcami w Chemnitz i Jugosławią w Warszawie, a druga reprezentacja walczyła w Rydze z Łotwą. — Czekają nas jeszcze dwa mecze, mianowicie z Norwegią w Warszawie i z Irlandią 13 listopada w Dublinie.

Dwa ostatnie spotkania mogłyby jeszcze naprawić niepomyślny bilans drugiej części sezonu. Mogły by też odnowić zaufanie do reprezentacji, która wszak rozniosła na wiosnę Irlandię 6:0 a z Brazylią stoczyła bohaterską batalię. Po tym przyszły bowiem gorzkie doświadczenia — niemiecko-jugosłowiańsko-łotewskie.

Czy można oczekiwać dziś nagłego odrodzenia ducha walki i klasy gry w naszej reprezentacji?...

Nie trzeba się zbytnio co do tego łudzić. Piłkarze są wyczerpani sezonem.. Większość z nich fizycznie nie przetrzymuje trudów 90-ciu minut zaciekłej walki. Nie stać ich na piorunujący zryw i płynność akcji — co stanowiło główny atut w kwietniu i maju.

A Norwegowie są przeciwnikiem b. twardym. Raz jeden udało się ich nam przed laty pokonać 4:3, lecz na Olimpiadzie oni byli górą 3:2. Oczywiście nie jest to klasa gry wyższa od polskiej i teoretycznie mamy prawo myśleć o sukcesie.

Byle tylko cała drużyna zdołała walczyć, jak widywaliśmy.

RUCH MISTRZEM POLSKI

Wilno. (tel.) W meczu o mistrzostwo Ligi Ruch pokonał zasłużenie Śmigłego w stosunku 4:2 (1:1). Tym samym mistrzem Ligi na rok 1938/39 został Ruch.

WISŁA REMISUJE Z AKS 0:0 (0:0)

Chorzów. (tel.) W obecności 10.000 widzów AKS zremisował z Wisłą, przy czym wynik remisowy krzywdzi nieznacznie drużynę śląską. Trzeba zaznaczyć, iż obie drużyny grały nadzwyczaj ładnie, choć nie zbyt ambitnie.

ŁKS — WARSZAWIANKA 3:0 (0:0)

Łódź. (tel.) Łabędzi śpiew Łodzian. Wynik ten pięknie świadczy o możliwościach ŁKS, ale ich losu odmienić nie może.

POLONIA — WARTA 3:1 (1:1)

Warszawa. (tel.) Występ Warty w Warszawie wypadł nieszczególnie. Co prawda Polonia zagrała w tym meczu doskonale.

GARBARNIA — ŚLĄSK 9:0 (4:0)

Garbarnia znajduje się w b. dobrej formie i wynik z b. słabą obecnie drużyną Śląska odzwierciedla zupełnie przebieg gry, toczącej się za wyjątkiem ostatnich 10 minut pod znakiem przygniatającej przewagi Garbarni. Bramki zdobyli: Pazurek 4, Skóra 3, Krzemień, Polus po jednej. Sędzia Sławikowski b. dobry.

POGOŃ — CRACOVIA 3:2 (1:1)

Cracovia przegrywa na własnym boisku.

Wynik krzywdzi Cracovię, gdyż remis był by sprawiedliwym wynikiem. W Cracovii do czasu kontuzji wielką formę wykazał Szeliga Dobrym był Młynarek i Skalski. Jabłoński nieprzekonywujący. Defenzywnie można zarzucić brak decyzji w gorętszych momentach.

Krak. Liga Okręgowa

PODGÓRZE — OLSZA 0 : 0
KROWODRZA — WISŁA I. b. 2 : 1 (1:0)
CRACOVIA I. b. — ZWIERZYNIECKI 1:1
GARBARNIA I. b. — MAKKABI 5:1 (1:1)
MOŚCICE — KORONA 5 : 1 (1 : 0)
CHEŁMEK — — GRZEGÓRZECKI 4 : 0
FABLOK — TARNOVIA 4 : 2

Strajk piłkarzy w Rumunii

Kierownictwo czołowego rumuńskiego K. S. Rapid w Bukareszcie nałożyło na drużynę piłkarską swego klubu — po przegraniu przez nią meczu z drużyną Tricol w Plesztach — dotkliwe grzywny pieniężne w wysokości od 500 — 2.000 lei od każdego piłkarza

W odpowiedzi na to zarządzenie ukarani piłkarze zagrozili strajkiem nie chcąc grać najbliższego kolejnego meczu.

Nowy talent w tenisie

Kalifornia jest dostawcą największych talentów tenisowych w Stanach Zjednoczonych. Niemal wszyscy najlepsi tenisiści amerykańscy pochodzą z Kalifornii. Ostatnio pojawił się nowy talent w San Francisco w osobie 17-letniego Smitha, który w tych dniach pokonał na turnieju w San Francisco słynnego tenisistę australijskiego Quista 1, 0:7.

Junior biegnie 100 m. w 10,5 sek.

Na zawodach lekkoatletycznych Kolonii junior niemiecki Virneburg uzyskał w biegu na 100 m doskonały czas 10,5 sek.

OGŁOSZENIA; Rozmiar strony druku; Wysokość 410 m/m szerokość 370 m/mm Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie Strona dzieli się na 4 Ceny ogłoszeń w złotych; I strona w 1 łamie za m/m zł 1.25, Tekst II—VII strony zł 1,— Za tekstem zł 0.70 Nadesłane za 1 m/m w 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście do 56 m/m w 1 łamie zł 20.—, 2 łamach zł 30.— Ogłoszenia drobne za słowo 0·10 Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 0·05. Matrymonialne za słowo drobnych zł 0·15.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Eugeniusz Mroczek. Drukarnia „LITERAGKA" w Krakowie, Pl. Zgody 4